

Besluitvorming Raad

Onderwerp	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Westerveld 2025-2050
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2025-006800
Datum voorstel	8 april 2025
Portefeuillehouder	J.T. Boonstra

Beslispunten

1. Het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) 2025-2050 vast te stellen.
2. De kapitaallasten behorend bij de genoemde investeringen financieel te verwerken in de Kadernota 2026.
3. Het college opdracht te geven te starten met projectvoorbereiding door het opstellen van per school een businesscase en hiervoor voor de komende 4 jaar € 132.000 beschikbaar te stellen, ten laste van de bestemmingsreserve maatschappelijk welzijn.
4. Tref Onderwijs, Talent Westerveld en VOMEIO Stad & Esch een eenmalige bijdrage te verlenen voor een upgrade van CBS Roosjenschool, OBS De Kievitshoek, OBS Ten Darperschoele en Stad & Esch, tot een totaalbedrag van € 335.000 en dit bedrag te onttrekken uit de bestemmingsreserve maatschappelijk welzijn.

Kosten, baten en dekking

Voor alle schoolgebouwen is een integrale afweging gemaakt. Daarop is een maatregel geformuleerd. De bijpassende indicatieve investeringsomvang is getoetst en weergegeven in de uitvoeringsagenda (pagina 38 van het IHP). Voorstel is de bijbehorende kapitaallasten financieel te verwerken in de Kadernota 2026. Voor ieder project uit het IHP wordt een businesscase opgesteld. Hierin worden inhoudelijke en kwalitatieve belangen afgewogen, de kosten bepaald en de verdeling tussen gemeentebestuur en schoolbestuur vastgelegd.

Investerings en kapitaallasten

School	Investering	Jaar	Investering (geïndexeerd)	Kapitaallasten	Looptijd
OBS De Hoekstee, Vledder	(ver)nieuwbouw	2028	€ 4.472.000	€ 99.500	50
KC De Vuursteen, Wapserveen	(ver)nieuwbouw	2029	€ 3.188.000	€ 71.000	50
OBS Oosterveldschool, Uffelte	(ver)nieuwbouw	2030	€ 4.653.000	€ 94.000	50
CBS De Bron, Nijensleek	(ver)nieuwbouw	2030	€ 3.677.000	€ 82.000	50
CBS Roosjenschool, Diever	Nieuwbouw	2031	€ 3.220.000	€ 72.000	50
Stad & Esch, Diever	(ver)nieuwbouw	2031	€ 14.815.000	€ 330.000	50
OBS De Kievitshoek, Wilhelminaoord	(ver)nieuwbouw	2035	€ 3.932.000	€ 87.500	50
OBS Ten Darperschoele, Wapse	Renovatie	2035	€ 2.140.000	€ 76.500	30
OBS Singelier, Diever	(ver)nieuwbouw	2039	€ 6.242.000	€ 139.000	50
OBS De Bosrank, Havelte	Renovatie	2048	€ 10.246.000	€ 365.500	30
De Twingel, Dwingeloo	Renovatie	2057	Niet meegenomen		

Kapitaallasten cumulatief

Jaar	School	Investering	Kapitaallasten cumulatief
2025		€ -	€ -
2026		€ -	€ -
2027		€ -	€ -
2028	OBS De Hoekstee, Vledder	€ 4.472.000	€ 99.500
2029	KC De Vuursteen, Wapserveen	€ 3.188.000	€ 170.500
2030	OBS Oosterveldschool, Uffelte CBS De Bron, Nijensleek	€ 8.330.000	€ 346.500
2031	CBS Roosjenschool, Diever Stad & Esch, Diever	€ 18.035.000	€ 748.500
2032		€ -	€ 748.500
2033		€ -	€ 748.500
2034		€ -	€ 748.500
2035	OBS De Kievitshoek, Wilhelminaoord OBS Ten Darperschoele, Wapse	€ 6.072.000	€ 912.500
2036		€ -	€ 912.500
2037		€ -	€ 912.500
2038		€ -	€ 912.500
2039	OBS Singelier, Diever	€ 6.242.000	€ 1.051.500

In de periode 2025-2027 stellen we voor de zes scholen uit het eerste en tweede tijdvak een businesscase op. Aansluitend zijn er projectkosten voor de realisatie van de scholen. Verzoek aan de raad is om de komende 4 jaar (2026-2029) jaarlijks een ontwikkelbudget beschikbaar te stellen van € 132.000 voor procesbegeleiding, ondersteuning, uitbreiding gebouwenbeheer en werkbudget, ten laste van de bestemmingsreserve maatschappelijk welzijn en te verwerken in de begroting 2026.

Met onderwijshuisvesting zijn grote bedragen gemoeid. Voorkomen moet worden dat geld nodeloos wordt uitgegeven. Het IHP is gebaseerd op de laatste prognoses. Wij zullen de prognoses periodiek herijken om te voorkomen dat er teveel vierkante meters school zullen worden gebouwd. Vooralsnog gaan we uit van elke twee jaar een nieuwe prognose en dus herijking van de planning.

Met verschillende urgentie zijn acht schoolgebouwen op korte termijn toe aan een maatregel. Vier van deze scholen staan gepland in het eerste tijdvak (2025-2030). Voor de vier schoolgebouwen die gepland staan in het tweede en derde tijdvak hebben schoolbesturen onevenredig hoge onderhoudskosten en lopen zij aan tegen bouwkundige en installatietechnische problemen. Via een eenmalige bijdrage willen we deze schoolgebouwen een upgrade geven waarmee deze gebouwen acceptabel gemaakt kunnen worden tot deze volgens het IHP aan de beurt zijn. Deze bijdrage is in totaal 335.000. Dekking kan vanuit de bestemmingsreserve Maatschappelijk Welzijn.

Inleiding

Goede schoolgebouwen dragen bij aan het kunnen geven van goed onderwijs, zorgen voor een prettig leer- en werkklimaat voor leerlingen en onderwijsgevend en dragen bij aan de leefbaarheid van onze gemeente. Om een doelgericht, planmatig en samenhangend beleid op het gebied van onderwijshuisvesting te kunnen voeren is het belangrijk dat de gemeente beschikt over een Integraal Huisvestingsplan (IHP). In het ‘op overeenstemming gericht overleg onderwijshuisvesting’ (OOGO) van 26 maart 2025 hebben college en schoolbesturen de visie, koers en fasering voor een meerjarig onderwijshuisvestingsbeleid, het Integraal huisvestingsplan onderwijs Westerveld (IHP) vastgelegd en bieden dit nu aan uw raad ter vaststelling aan.

Het IHP is tot stand gekomen op basis van intensief overleg tussen ons college en de schoolbesturen. Bij de visievorming hebben ook de kinderopvangorganisaties en dorpshuizen deelgenomen. Bij het proces hebben gemeente en schoolbesturen zich laten bijstaan door een extern bureau.

Beoogd effect

Doel van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) is het realiseren van toekomstbestendige, duurzame en gezonde schoolgebouwen.

Argumenten

Goede schoolgebouwen dragen bij aan het kunnen geven van goed onderwijs, zorgen voor een prettig leer- en werkklimaat voor leerlingen en onderwijsgevers en dragen bij aan de leefbaarheid van onze gemeente.

De wereld van onderwijs- en kinderopvanghuisvesting kent de nodige dynamiek. Die veranderende eisen vragen met regelmaat om goed naar het gebouw te kijken en de vraag te stellen of aanpassingen nodig zijn en of vernieuwbouw noodzakelijk is om die voorwaarden voor goed onderwijs te kunnen garanderen. Een gezamenlijke aanpak van gemeente en schoolbesturen. Een geïntegreerde aanpak leidt tot kansen, samenwerking in de uitvoering, heldere afspraken over het speelveld, regie en een efficiënte allocatie van middelen en tijd.

Daarnaast staan in onze dorpen voorzieningen onder druk. Onze schoolgebouwen zijn een belangrijk anker voor de samenleving en dragen bij aan ontmoeting en leefbaarheid. Samenwerking met onder andere kinderopvangorganisaties en dorpshuizen is hierbij erg belangrijk. Daarom hebben deze partijen meegedaan in het proces te komen tot een visie op onderwijshuisvesting. Aansluitend zullen daar waar dit logisch is deze partijen deelnemen bij het opstellen van de businesscases.

De gemeente Westerveld en schoolbesturen Tref, Talent en Stad & Esch (VOME) stelden samen een Integraal Huisvestingsplan op. Het doel is een slagvaardig koersdocument voor de investeringen op onderwijshuisvesting. In dit plan is integraal naar al deze ontwikkelingen gekeken en hebben we een prioritering vastgesteld.

1. Het IHP is tot stand gekomen in goed overleg met het onderwijsveld,
2. Bij visievorming zijn kinderopvangorganisaties en stichtingen van dorpshuizen betrokken
3. We kunnen door vaststelling van het IHP planmatig werken aan een toekomstbestendige onderwijshuisvesting.
4. Na vaststelling van dit document zullen we planmatig per school een projectvoorstel/businesscase opstellen. De projectvoorstellen zullen aan uw raad worden voorgelegd.

Werken met businesscases

In het plan hebben we een fasering opgesteld wanneer welke school in het kader van IHP moet worden aangepakt. Tegelijkertijd hebben we de afspraak met de schoolbesturen gemaakt per school een businesscase op te stellen over de te maken keuzes met betrekking tot de uitvoering. Een businesscase is maatwerk, maar geeft in ieder geval duidelijkheid over een definitieve maatregel (kiezen we voor nieuwbouw, vernieuwbouw of renovatie), definitieve locatie, investeringskosten en planning. We hebben met de schoolbesturen afgesproken dat ze geen aanvragen behoeven te doen voor zaken die in het kader van het IHP worden opgepakt.

Dynamisch document

Het IHP is behalve een op uitvoering gericht programma ook een dynamisch document. De omstandigheden kunnen veranderen en dan moeten we het IHP bijstellen. Scholen kunnen bijvoorbeeld groter of kleiner worden dan nu gedacht. Wij hebben afgesproken dat wij elk jaar een op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen zullen voeren over het IHP. Om voorstellen vanuit het OOGO te kunnen voorleggen aan uw raad is het van belang dat het OOGO over het IHP plaats zal vinden in het 1e kwartaal van het jaar, voor de eerste keer in 2026. Deze datum is van belang omdat dan aansluiting wordt gevonden bij de gemeentelijke P&C cyclus.

Verouderd gebouwenbestand

In het overleg met de schoolbesturen over het IHP hebben we het uitvoerig gehad over de huidige staat van de scholen. De schoolgebouwen zijn gemiddeld 55 jaar oud, waarbij 8 gebouwen ouder zijn dan 40 jaar. Met verschillende urgentie zijn al deze gebouwen op korte termijn toe aan een maatregel.

Financieel en organisatorisch is het niet mogelijk al deze gebouwen in het eerste tijdvak (2025-2030) nieuw te bouwen, te vernieuwbouwen of te renoveren. Daarentegen kennen de schoolbesturen voor deze gebouwen onevenredig hoge onderhoudskosten en lopen zij aan tegen bouwkundige en installatietechnische problemen. Wij stellen voor om de vier scholen die niet gepland staan voor het eerste tijdvak een eenmalig bijdrage te geven, zodat de schoolbesturen in staat zijn deze schoolgebouwen een upgrade te geven waarmee deze gebouwen acceptabel gemaakt kunnen worden tot deze volgens het IHP aan de beurt zijn.

Kantttekeningen

Nieuwe verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Voor de rechtmatigheid van dit IHP is het noodzakelijk een vernieuwde verordening voorzieningen huisvesting onderwijs vast te stellen. Deze verordening wordt via een separaat voorstel gelijktijdig aan uw raad voorgelegd.

Thuisnabij versus minimale schoolomvang

Uit de visie van onderwijshuisvesting stellen we dat we willen werken aan zowel school zo dichtbij mogelijk bij huis (thuisnabij) als dat een school idealiter een minimale omvang van 60 leerlingen moet hebben om de kwaliteit van onderwijs te garanderen. Dit is met nadruk wat anders dan de wettelijke opheffingsnorm (voor gemeente Westerveld 23 leerlingen). In onze dunbevolkte gemeente is dit een spanningsveld. De huidige spreiding van scholen voldoet aan zowel de behoefte van thuisnabij onderwijs als een minimaal passende schoolomvang van 60 leerlingen, waarbij we ons realiseren dat momenteel twee scholen minder dan 60 leerlingen hebben. Met de schoolbesturen spraken we af dat er geen scholen hoeven worden samengevoegd en dat de huidige scholen voldoen aan thuisnabij onderwijs. Deze spreiding is jaarlijks onderwerp in het OOGO.

Moment van investeren

De maatregelen genoemd in het IHP gaan uit van de kapitaallasten voor onze gemeente. Dit betekent dat een maatregel reeds is uitgevoerd op het moment dat de kapitaallasten gaan lopen.

Communicatie

Na vaststelling door de raad, wordt het IHP financieel verwerkt in de Kadernota 2026. Aansluitend starten we met het opstellen van een businesscase voor de drie scholen in het eerste tijdvak. Tegelijk starten we ook met een businesscase voor de scholen in Diever en een haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van de drie scholen in één gebouw of geformeerd als een soort minicampus.

Inwonersparticipatie

De inwonersparticipatie is niet van toepassing

Het opstellen van het IHP is vooral een beleidsstuk tussen gemeente en schoolbesturen. Bij het opstellen van onderliggende visie is dit in samenspraak met kinderopvangorganisaties en stichtingen van dorpshuizen. Bij de uitwerking van businesscases zal dit in samenwerking zijn met alle relevante betrokkenen.

Bijdrage aan Global Goals (SDG)

Onderwijs van goede kwaliteit

Duurzame steden en gemeenschappen

Bijlage(n)

Integraal Huisvestingsplan onderwijs Westerveld 2025-2050

RAADSBESLUIT

Onderwerp	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Westerveld 2025-2050
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2025-006800
Datum voorstel college	8 april 2025

**De raad van de gemeente Westerveld,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,**

BESLUIT

1. Het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) 2025-2050 vast te stellen.
2. De kapitaallasten behorend bij de genoemde investeringen financieel te verwerken in de Kadernota 2026.
3. Het college opdracht te geven te starten met projectvoorbereiding door het opstellen van per school een businesscase en hiervoor voor de komende 4 jaar € 132.000 beschikbaar te stellen, ten laste van de bestemmingsreserve maatschappelijk welzijn.
4. Tref Onderwijs, Talent Westerveld en VOMEO Stad & Esch een eenmalige bijdrage te verlenen voor een upgrade van CBS Roosjenschool, OBS De Kievitshoek, OBS Ten Darperschoele en Stad & Esch, tot een totaalbedrag van € 335.000 en dit bedrag te onttrekken uit de bestemmingsreserve maatschappelijk welzijn.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.
Datum:

Namens de gemeenteraad van Westerveld,

Griffier
R. Weernekens

Voorzitter
J. Spoelstra